

L-IMPATT TAL-GIDBA 'EGRANT' FUQ IL-PAJJIŻ

EDWARD SCICLUNA /Ministru għall-Finanzi

L-allegazzjoni fuq il-Prim Ministru Joseph Muscat u familju kienet waħda serjissima u li tul dawn l-aħħar hmistax-il xahar kellha impatt mhux biss fuq il-Prim Ministru nnifsu iżda wkoll fuq il-Kabinett, il-Gvern, u anke fuq il-pajjiż kollu.

Filfatti din l-allegazzjoni ffabbrikata ħolqot mill-ewwel instabbiltà fuq il-pajjiż. Wiehed jibda jircievi messaġġi minn kumpaniji barra minn Malta, investituri, istituzzjonijiet kif ukoll il-kummenti fil-gurnali barranin. Tibda tirrealizza li l-Gvern ma jkollux għażla oħra.

Kien hawn li l-Prim Ministru għażel li jsejjah elezzjoni ġenerali bikrija.

F'elezzjoni ġenerali ta' din ix-xorta wiehed jitlob lill-elettorat biex għall-inqas jagħti l-vot fuq il-fiducia. Jistqarr f'dak il-mument jemminx l-allegazzjoni jew id-dikjarazzjoni tal-Prim Ministru. Fl-istess waqt il-Prim Ministru talab lill-

Magistrat biex jagħmel l-investigazzjonijiet tiegħu. Hekk biss wiehed seta' jagħmel. F'dan id-dawl fl-aħħar elezzjoni ġenerali l-elettorat ta maġġoranza ikbar minn qatt qabel, dan hekk kif in-nies baqgħu wara dan il-Gvern għax emmnu lill-Prim Ministru. Iżda d-dubju xorta jibqa' hemmhekk. Dan anke minn min wera l-fiducia, dan għax l-allegazzjoni kienet għadha ma gietx investigata mill-proċess gudizzarju.

Nixtieq li bhala Ministru għall-Finanzi nfisser dawn l-affarijiet kif kienu qegħdin iħallu mpatt fuq ir-reputazzjoni ta' pajjiżna, u fuq il-mod li nirregolaw l-industrija tal-finanzi, l-igaming, is-setturi ekonomiċi u l-mod kif l-istituzzjonijiet internazzjonali bdew iħarsu lejna. Wiehed jista' jifhem li b'allegazzjoni bħal din, dawn jistgħu b'xi mod itappnu. Il-Gvern għamel sew meta mill-ewwel qabad il-barri minn qrunu, u talab lill-magistrati biex jinvestigaw

kull allegazzjoni, b'mod partikolari fuq din il-kwistjoni, għax il-pajjiż ried iserrah moħħu li dan il-proċess isir b'mod mill-aktar trasparenti.

Iżda d-dubji jibqgħu jżiedu. Meta tibda tisma' kummenti 'l hawn u 'l hinn fil-Parlament Ewropew, fil-Kunsilli u fl-istituzzjonijiet regolatorji bħal ma huma l-Awtorità Bankarja Ewropea, tibda tirrealizza kemm il-ħsara li kienet qiegħda ssir kienet kbira.

Dan mhux biss fl-Ewropa, iżda anke jekk thares 'il bogħod sew mill-gżira tagħna fosthom fil-Lvant Nofsani u anke fil-Lvant Imbiegħed, tara li l-ħsara kienet waslet hemmhekk ukoll. Smajna kummenti li ma stennejnihomx.

U allura tirrealizza li r-reputazzjoni ta' Malta kienet sejra lura, dan anke jekk l-ekonomija kienet mixxa b'ritmu tajjeb.

Għalhekk issa li l-eżitu tal-inkjesta magisterjali hareg, u li dan juri li l-Magistrat

Aaron Bugeja daħal fid-detall b'ċertu reqqa u intelligenza, u anke saħansitra saru investigazzjonijiet tekniċi u forensiċi minn esperti barranin u tal-aħjar istituzzjonijiet, wiehed jista' llum jibda jiffoka biex isewwi din il-ħsara.

Min-naħa tiegħi li nista' ngħid hu li l-baġit għal din l-investigazzjoni kien dak ta' Blank Cheque. Dan biex il-Magistrat Bugeja juza kemm hemm bżonn riżorsi biex jilħaq l-għan tiegħu. Dan għax kien importanti li pajjiżna jnaddaf ismu minn dawn l-allegazzjonijiet, mingħajr kantunieri kif fil-fatt ġara. Ta' min isemmi wkoll li minn din l-inkjesta mhux biss irriżulta li ma hemmx provi, imma aktar minn hekk, kien hemm konfossa jew aħjar frame up fil-konfront tal-Prim Ministru u martu, fejn l-aktar haġa kriminali li tista' ssir hi li inti tipprova tikkalunja persuna innocenti b'att kriminali. Hu reat kbir li tagħmel dan b'fabrikazzjoni ta' dokumenti, firem foloz u affarijiet oħra biex tagħti l-impressjoni li dik il-persuna hija haġa. Il-poplu jistenna li kull min kien involut f'dan il-komplot għandu jbati l-konsegwenzi, billi jittieħdu passi legali kontrih. Iżda l-aktar haġa importanti hija li aħna bhala Ministeru għall-Finanzi, meta mmorru barra niltaqgħu mar-Rating Agencies, Istituzzjonijiet Internazzjonali u l-midja, irridu nuru li l-affarijiet f'pajjiżna ma humiex kif kienu qegħdin jigu mpengijin.

Dak li ġara nhar il-Ħadd huwa ta' serħan kbir, dan

għax fl-aħħar il-verità telgħet f'wiċċ l-ilma, u issa nistgħu nikkoreġu u ntaffu ftit mill-ħsara l-kbira li saret lil pajjiżna. Min-naħa tagħna se naqilbu dan ir-rapport bl-Ingliż lil kull aġenzija fosthom tar-ratings, l-IMF u lill-istituzzjonijiet kollha, fosthom anke l-gazzetti.

Issa rridu nħarsu 'l quddiem. Għandna Prim Ministru ħabrieki u sincier, l-oppost ta' kif ġie pengut fl-aħħar hmistax-il xahar. Dan ir-rapport se jsaħħah lill-Kabinett biex ikompli jwettaq il-viżjoni tiegħu biex dak li dejjem wegħdna jtkompla b'mod seren.

Madankollu huwa importanti wkoll li nżommu saqajna mal-art. Huwa minnu li ċertu thassib dwar il-ħasil tal-flus jibqa' hemm bħal f'kull pajjiż ieħor u aħna se nkomplu nsaħħu din il-għlieda kontra din l-attività.

Se nuru li aħna serji kemm fir-regolamenti u l-ligijiet tagħna u fl-implimentazzjonijiet tagħhom. Min-naħa tiegħi dejjem qbiżt għall-istituzzjonijiet regolatorji u meta jgħaddi ż-żmien u l-verità titla' f'wiċċ l-ilma, se ngħidu iva, li hemm dgħufijiet li jistgħu jissaħħu, iżda se ngħidu wkoll li dawn l-istituzzjonijiet li qegħdin jigu mpingijin bhala aghar minn ta' xi pajjiżi oħra fl-Unjoni Ewropea, fil-verità ma jkunx minnu.

Tassew għandna biex nif-taħru li pajjiżna wasal fejn wasal għax għandu istituzzjonijiet serji u li se nkomplu nsaħħu biex pajjiżna jkompli jikber u jtejjeb il-kwalità tal-ħajja ta' ħafna familji Maltin u Għawdxin.

It-trasport pubbliku huwa battalja mitlufa

Sur Editur,

Hija inizjattiva tajba li jsiru triqat godda, u jalla dawn isiru dejjem kif suppost. It-toroq u t-trasport pubbliku jaqgħu taħt l-istess ministru. Kif jaf kulhadd hawn nuqqasijiet mhux hażin f'dan is-servizz u minħabba f'hekk qegħdin ibatu anzjani, studenti, u anke turisti b'detriment kbir għas-settur tat-turizmu f'pajjiżna.

Jiena ktibt bosta drabi fuq dawn in-nuqqasijiet iżda dawn l-appelli tiegħi, bħal ta' ħafna oħrajn, ġew stmati daqslikieku kienu nahqa ta' ħmar. Inħoss li t-trasport pubbliku huwa battalja mitlufa. Raġel xi fuq l-istegj tal-Isptar Mater Dei fit-8.00 a.m., tiġih tal-linja fl-10.15 a.m. Ir-rotot 202 u 203 dejjem full-up, u gieli l-

202 ma tiġix. Dawn rotot li jsiru kull siegħa u jużawhom ħafna turisti. Kont ktibt żmien twil ilu biex dawn il-vjaġġi jsiru kull nofs siegħa, iżda kien kollu għalxejn. Fuq Tas-Sliema, ir-rotot 13, 13A, 14, eċċ, full-up sal-windscreen. Min ma jemminx nistiednu jigi u jara b'għejnejh stess. Allaħares isehh xi incident. Imbagħad xi ngħidu għall-ambjent li hemm fit-Terminus li suppost huwa biswit Bieb il-Belt iżda li fil-fatt jinsab fil-Foss ta' San Ġakbu, il-Furjana? Xita, xemx, bard, maltemp, kollox għal wiċċna. Miskin int jekk tkun anzjan. Tkellim fuq hekk żmien ilu, iżda baqa' ma sar xejn. Fil-verità kienu għamli xi tined żgħar, li bihom thossok li qegħdin

jitmejlu bina. Inħossuna stmati aghar mill-annimali. U dan meta din il-kumpanija li suppost qed tipprova t-trasport pubbliku qed tieħu aktar minn €40m fis-sena. Darba minnhom irkibt l-karozza fuq ir-rotta 120 minn Pembroke għax-Xgħajra, iżda f'nofs il-vjaġġ, ix-xufier irċieva ordni biex inizzilna l-Marsa Park & Ride, biex hu jkun jista' jagħmel vjaġġ ieħor differenti. U lilna hallewna hemmhekk. Każ ieħor simili ġrali meta kellna ninzlu mill-karozza, f'gurnata bix-xita, bla ma wasalna l-Belt. Tassew tal-mistħija u ingustizzja mal-poplu li qed iħallas it-taxxi.

Xufier anzjan qalli, "jiena ngħid lil shabi li aħna trakk bnedmin għandna, mhux trakk gebel qed ingorru."

Dan għax hawn xufiera li jsuqu bl-addoċċ. Meta jiena stess għidt l-attenzjoni ta' xufier minnhom biex isuq bil-mod għax kien se jweggagħna, dan qalli, "Għax dan l-aħħar vjaġġ tiegħi, inkun irrid neħilsu." Dik serjeta! Jien wegibtu li ma kienu qiegħed jirraguna sew. Ftit granet ilu nżilt fil-Foss ta' San Ġakbu biex nirkeb il-karozza fuq ir-rotta 53. Sibtha fil-venda iżda kienet mimlija bin-nies sal-windscreen. Kelli nisten-na tiġi oħra, meta u jekk tiġi! Hemm bżonn niftakru l-interess tal-bniedem, l-anzjan, il-batut, il-ħaddiem, eċċ., għandu jigi qabel kull żvilupp ta' xi triq.

CARMEL CARUANA,
San Ġwann